

ZPRAVODAJ

SOBOTA 1. BŘEZNA

Cela: bonusové představení nad rámec původního programu

„Cela“ je autorská inscenace herců z Divadla F. X. Kalby. Vznikla na základě skutečné zkušenosti herců-inscenátorů a na poslední chvíli jsme se rozhodli zařadit ji do dnešního programu. Na scéně uvidíte mimo jiné hlavní organizátorku přehlídky Kateřinu

Císařovou a člena lektorského sboru Jakuba Albrechta, máte tedy jedinečnou možnost vyměnit si s nimi role a podívat se, jak nedodržují všechno, co vám radí. Budou se na vás těšit v Ateliéru od 22:30 před vystoupením kapely Bukkake Brothers.

V TOMTO ČÍSLE NAJDETE:

- *Co nás ještě čeká*
- *Názory účastníků na NaNečisto*
- *Rozhovory*
- *Tipy a triky*
- *Fotky*
- *Program dnešního dne*
- *Komiks!*

OBSAH:

BOHÉMOVÉ DOMOV MAJÍ	2
HUDBA, SVĚTÝLKO, SRDÍČKO, SVÍČÍČKY A TO STAČÍ	2
ÚHEL POHLEDU	6
NOVINOVÉ DIVADLO	7

BOHÉMOVÉ DOMOV MAJÍ

Omlouváme se členům divadelního souboru Bohém za označení „bezdomovecké divadlo,“ které je nepřesné. Bohémové mají zkušenost se životem na ulici a byli členy bezdomoveckého spolku DivaDno, svou situaci však (mimo jiné právě i díky divadlu) zvládli a v současné době všichni jeho členové střechu nad hlavou mají.

VĚTRNÍKOVÝ BUDÍČEK

Omlouváme se všem účastníkům, kteří jsou ubytováni v tělocvičně DDM Větrník, za nepříjemný a stresující ranní budíček. S vedením DDM bylo domluveno ubytování na celé dopoledne. Bohužel došlo ke komunikačnímu šumu a rozespalí ubytovaní byli vystěhováni už před 9. hodinou. Celá situace nás mrzí a příště se budeme snažit podobným nepříjemnostem předejít.

HUDBA, SVĚTÝLKO, SRDÍČKO, SVÍČIČKY A TO STAČÍ

Poslední vystoupení pátečního dne skončilo kulturpunktu U Žabáka a v průběhu si k nám těsně před půlnocí, takže jsem lektorům navrhl přisedali a zase odcházeli i další účastníci rozhovor za velmi neformálních podmínek. Po- přehlídky, které jsme nabádali, aby se do diskutovali jsme si skoro hodinu v Libereckém ze klidně zapojili.

Když se už u divadla pohybujete nějakou dobu, je pro vás zajímavé vidět amatéry, kteří všechno znova objevují? Vidět lidi, kteří nejsou žádným způsobem institucionalizovaní, nevymýšlejí věci tak, aby jim seděly do tabulek. Na všechno přicházejí znova a tím pádem na některé věci přicházejí jinak – neříkám, že líp, nebo hůř, ale jinak. Souhlasíte s takovým tvrzením? Myslíte si, že něco takového může být zpětně obohacení i pro vás? Dost blbá otázka na začátek, že...?

KDYŽ VIDÍM
HRÁT AMATÉRY,
KTERÍ NEMAJÍ
NÁNOSY, NEMAJÍ
NAUČENÝ BĚŽNÝ
DIVADELNÍ
PROVOZ A TO
„JAK TO DĚLAT“,
JE TO PRO MĚ
NOVÝ POHLED.

Kuba A.: Když vidím hrát amatéry, kteří nemají nánosy, nemají naučený běžný divadelní provoz a to „jak to dělat“, je to pro mě nový pohled. I když někdy jalový a nervózní, ale je.

Vítek: Já to vnímám ve dvou rovinách. Jedna je o tom, že to ti lidi všechno nově objevují, je to autentické, jde to z nich a může to být jalové, ale je to super. Pak můžu klidně vidět téma, které je profláknuté, ale je to upřímné. Druhou rovinu vnímám v tom, že u amatérů je často vidět silná ruka vedoucího, která kolikrát přebije všechnen autentický vklad. Nejvíc si většinou na amatérském divadle cením toho, že se na něm podílejí všichni a snaží se jím něco vypovědět. Narežítovat je dobře, to potom zvládne každý, kdo je v tom nějakým způsobem zběhlý, ale je pěkné, když účastníci dostanou příležitost vložit do inscenace něco ze sebe.

Kuba M.: Na divadle je krásné – a u amatérského divadla by to možná mělo být podmínkou – když jím chtějí aktéři něco vypovědět, něco vyjádřit. Je moc pěkné, když jde na výsledku vidět proces, když vidíme nějaké představení a umíme si představit, jak vznikalo. Najdeme za ním nějaké vrstvy. Ale to se dá říct o divadle obecně.

To trochu souvisí s další věcí, která mě napadla, a to sice, jak je důležitý tvůrčí proces. Podle mě by zvláště v začátcích měl být proces důležitější než eventuální výsledek, nejde o to hrát hned pro plno lidí. >>

Vítek: Na druhou stranu k divadlu potřebuješ diváky, musíš pro někoho hrát. Je ale samozřejmě nepříjemné, když tě samotný fakt, že například potřebuješ dlouhý program, protože hraješ rovnou pro lidi, nějakým způsobem blokuje, což je taky věc, se kterou jsme se tady setkali.

Kuba M.: V tu chvíli, kdy sám sobě nastaviš takové podmínky, jsi vlastně méně svobodný než nějaké statutární divadlo.

Kuba A.: Pro mě jsou třeba daleko zajímavější představení, která jsou stavěná jako experiment, kde lidi sami přináší myšlenky a náměty, co by chtěli hrát. To, jak to pak vypadá, výsledná forma, to už pro mě není tak důležité jako obsah, co do toho ti lidi přinesou. Tohle se mi na amatérské scéně hodně líbí – sám se v ní teprve rozhlížím, nikdy jsem se v amatérském divadle tolik nepohyboval a ty soubory neznám.

Ještě něco, co byste na tohle téma chtěli říct?

Kuba A.: Myslím, že bychom si měli dát toho panáka.

/drobná technická pauza/

Myslíte si, že je pro amatérské soubory důležité, aby chodily i do kamenného divadla? (S tím předpokladem, že jde o kvalitní kamenné divadlo.) A pokud jo, myslíte si, že to ochotníci podceňují? Protože mám pocit, že u mnoha amatérů se hodně odděluje složka hraní divadla od složky sledování a vstřebávání divadla.

Kuba M.: Já ten pocit lehce sdílím. Sám se považuji pořád víc za amatéra než za profesionála, pořád se procentuálně víc pohybuji na amatérské scéně. A za sebe můžu říct, že než jsem přišel do Prahy a na DAMU, viděl jsem mnohem víc amatérského divadla, v tom profesionálním divadle jsem zdaleka takový rozhled neměl. Na druhou stranu je nutné podotknout, že kamenné, profesionální divadlo ještě nemusí vždycky být dobré divadlo.

Vítek: Možná jde i o to, jak o divadle přemýšlíte, jak si ho pojmenováváte. Z těch diskuzí, které tady probíhají, mám občas pocit, že někteří amatéři nejsou zvyklí přemýšlet o divadle do detailů. Když se podívají do nějakého profi divadla, ať už jde o dobrý nebo špatný špíl, bylo by dobré, aby s nimi potom někdo mluvil a učil je pojmenovávat to, co viděli. Nebo aby je donutil si všimnout některých věcí, na které by se jinak nezaměřili. Já jsem třeba amatérské divadlo prakticky nikdy nehrál, šel jsem s nějakými zkušenostmi rovnou na školu a až teď se z pozice doktoranda k amatérskému divadlu vracím. A je to pro mě hrozně inspirující.

/Technická pauza, v Žabáku začíná hrát jukebox a zjišťujeme, jestli se do diktafonu vůbec něco z našeho rozhovoru nahrává/

Kuba A.: Jde ještě o to, že jestli to divadlo někteří amatéři myslí vážně a chtějí by se jím třeba i jednou živit, ale teď je jim ještě patnáct nebo šestnáct a rozhodují se, jestli se vůbec hlásit na divadelní školu a tak dále, je nutné mít trochu rozhled. Jít do různých divadel, nejen kamenných, a ten přehled získat. Pak jsou tu zase lidi, které hraní divadla prostě jen baví, a pro ty je to něco jako dramaterapie. Čímž to nechci vůbec shazovat, myslím si, že dramaterapií si může člověk sám pro sebe vyřešit hodně problémů, včetně strachu z některých věcí a tak dále. Ale pro takového člověka už není rozhled bezpodmínečně nutný. Protože to, že kromě děláni amatérského divadla chodím do různých divadel, ještě není záruka kvality. >>

/Do rozhovoru se vkládá Tomáš Dianiška, Jakubův kolega z divadla F. X. Šaldy, který s námi doted' seděl u stolu a poslouchal/

Jakub Maksymov: Student režie alternativního a loutkového divadla na pražské DAMU

Tomáš: Já jsem třeba dneska přišel úplně náhodou, podíval jsem se na dvě večerní představení a moje motivace byla vlastně přesně opačná – byl jsem to já, kdo se přišel inspirovat, a vážně se mi to povedlo, což je úžasné. To představení s novinami bylo tak geniální, že ho chceme ukrást. (smích) „Profesionální“ (naznačuje prsty uvozovky) divadlo už dělám deset let a ne, že bych si připadal vyčpěle, ale vím, že jsou herci, kteří už to nedělají z lásky. Tolik energie od mladých lidí, o kterých vím, že to dělají z radosti, mě vlastně může inspirovat.

Vítek: Mně se líbí právě to, že když vidím mladáčky dělat to s touhle láskou, o které mluvil Jakub, tak si tím sám připomínám, proč to tyvole vlastně dělám. Člověk je kolikrát tím provozem a prací vlastně tak zhuntovaný, že si to musí čas od času připomenout.

Kuba M.: Ještě bych se rád vrátil k tomu, co říkal Tomáš. Je pěkné, že ta inspirace může být vzájemná a že i profesionálního herce může inspirovat amatérské vystoupení. Podle mě je nutné nebrat amatérské divadlo jako nějaký trenažer – je to platforma, která funguje nezávisle na profesionálním divadle. A nemusí být nutně cílem každého amatérského souboru se profesionalizovat. Je krásné, když amatérské divadlo zůstane amatérským a profesionálům zůstane nadšení a motivace.

Kuba A.: Je vtipné - to je jenom taková poznámka, to tam nedávej – že vlastně amatérům chybí profesionalita a profesionálům chybí nadšení.

Tomáš: Na divadle je vlastně nejdůležitější ta chuť to dělat. To, že ty výkony pak nejsou profesionální, nebo že některé věci nefungují ideálně, to vlastně nevadí, protože je to o té energii.

Kuba A: Slovo „amatér“ vzniklo ze slova milovat, a to je přesně ono.

Vítek: Já jsem si ještě připsal poznámku na ruku, že co se týče konfrontace amatérského a profesionálního divadla, je tu ještě jedna věc, která hrozí, a to síce zapouzdření v komunitě. Amatéři se znají mezi sebou navzájem, profíci taky, a když si pak chodí vzájemně na představení, dělají si publikum, které je hrozně vřelé, i když to představení třeba tak dobré není. Proto je taky dobré se vzájemně konfrontovat, neuzavírat se do své komunity.

/V Žabáku stupňuje hluk, Kuba A. zkoumá, jestli v diktafonu na mobilním telefonu půjde vůbec něco slyšet/

Kuba A.: Kde má ta věc mikrofon, tady? Tudy jde zvuk ven a dovnitř jde podle mě tudy.

Uvidíme, ráno bude velká sranda to luštit a přepisovat.

Vítek: Hlavně to nikomu nepouštěj.

Dvě procenta na baterce. Dám si ho na chvilku nabít na bar a za pak budeme pokračovat, jo?

/rozhovor pokračoval asi po půl hodině, ke stolu si mezitím přisedli herci z plzeňského souboru Sedm divů světa a plot na účtu se nenásilně a pozvolna rozrostl o několik řádků/

Jaká je nejdůležitější rada ohledně divadla, kterou jste kdy dostali? Popř. kdo a jak vás nejsilněji inspiroval? Mám na mysli impuls, po kterém jste začali celou věc vnímat trochu jinak. Třeba Kuba Albrecht na diskuzích často zmiňuje, že je pro něj důležité, aby herec udržoval oční kontakt s adresátem...

Kuba M.: Možná to bude znít trochu blbě...

V pohodě, je to blbá otázka.

Kuba M.: ... ale pro mě bylo docela důležité, když mi poradili, abych začal pracovat s centrem – tělesným centrem, těžištěm. Než jsem přišel na DAMU, práci s vlastním tělem jsem docela podceňoval a až teď si znovu začínám uvědomovat, jak je důležitá. Projeví se to pak třeba i na hlase a na dalších složkách.

„JÁ JSEM TŘEBA
AMATÉRSKÉ
DIVADLO
PRAKTICKY
NIKDY NEHRÁL,
ŠEL JSEM
S NĚJAKÝMI
ZKUŠENOSTMI
ROVNOU NA
ŠKOLU A AŽ TEĎ
SE Z POZICE
DOKTORANDA
K AMATÉRSKÉMU
DIVADLU
VRACÍM. A JE TO
PRO MĚ HROZNĚ
INSPIRUJÍCÍ.“

/na chvíli přestal fungovat záznamník/

Kuba M.: Mám to říct znova? Nebo nechceš si to někam zapsat?

V pohodě, pamatuju si to. Snad si to budu pamatovat i ráno, až to budu přepisovat. (Nepamatoval, promiň, Kubo.)

Kuba M.: Ještě knížka Moje cesta k herectví od Stanislavského, ta mě hodně ovlivnila.

Vítek: Je toho víc. Saša Pernica, který říkal, že divadlo je situace a musí to ty lidi bavit a mít to štávičku. Matěj T. Růžička mi zase říkal, že pokud nemám co říct, tak ať se na to rovnou vykašlu a jdu klidně kopat, nebo dělat manažera, nebo cokoliv. Janko Mikuš říkal „Nedělej blbosti“.

Blbosti v jakém smyslu?

Vítězslav Větrove: Režisér a principál divadelní společnosti KoččBR.

Nedělej věci, se kterými bys zbytečně trávil čas, dělej jen to, co chceš dělat. V podstatě to samé, co říkal Matěj, jen jinými slovy. No a pak Pitínský, s tím jsem se sice potkal osobně jen párkrát, ale způsob, jakým pracuje, je neuvěřitelně silná inspirace.

Kuba A.: Je toho víc, ale jedna rada, která mě ovlivňuje nejvíc v mé dosavadní práci, je od jednoho petěrburského režiséra, se kterým jsem pracoval, a je to nehrát. Být na jevišti a nesnažit se hrát postavu. Když je postava člověk, který se třeba vrátil z války, přišel o ženu, do toho má žloutenku a do toho ho aktuálně koušou komáři, tak to nemusíš nijak hrát, stačí si to uvědomovat a přijde to samo. Živý herec v maximálně vyhraněných okolnostech. A druhá věc je, pokud to není monodrama, být tam s partnerem. Poslou-

chat ho, vnímat, dávat mu pozornost. Tvořit divadlo ve skupině lidí, se kterými se znáš. To děláme tady v Liberci – děláme divadlo s partou lidí, se kterými se znám a nemusíme si říkat základní seznamovací věci. Slyšíme na sebe a víme, co můžeme od druhého čekat. Nedávno jsem si kladl otázku, proč je tak dobré a obdivované Dejvické divadlo. Protože ti lidi už spolu dělají deset nebo patnáct let, slyší na sebe, nemusí řešit nesmysly typu „tebe nemám rád“ nebo „ty mi na jevišti nesedíš“ a dělají už jenom to divadlo. Je hrozně těžké hrát s novými lidmi, protože ke všemu musíš řešit ještě mezilidské vztahy mezi herci.

Díky. To bylo k pohledu herce, je třeba i nějaký režijní princip, který by takhle vyzdvihl i Kuba s Vítkem jako režiséři?

Vítek: Základní je podle mě budovat situaci, vycházet vždycky ze situace. Ale to tady nechci moc rovádět, je hodně knížek, kde si to přečtete a je to tam řečeno mnohem líp. Nechci z toho dělat Receptář prima nápadů.

Díky. Je ještě něco, co si myslíte, že by mělo zaznít? Jinak máme materiálu na půl knížky.

Kuba M.: Chci tě vidět, až to budeš přepisovat.

Kuba A.: Hudba, světýlko, srdíčko, svíčky a to stačí.

Vítek: A mozeček.

Kuba A.: Hudba, světlo, všechno nahlas. A to dělá divadlo. Vykašlete se na vnitřek, to nemá cenu.

ÚHEL POHLEDU – NÁZOR ÚČASTNÍKŮ ZE SOUBORU SEDM DIVŮ SVĚTA

Herci divadelního souboru z Plzně pozitivně ocenili zejména to, že na festivalu viděli některé špatné inscenace a že je na něm málo lidí.

Jste na téhle přehlídce už dva dny, takže jste tady stihli něco vidět a zažít. Co z toho vnímáte jako nejzajímavější, nejpodstatnější část?

„KOLIKRÁT JE PŘÍNOSNĚJŠÍ NĚKTERÉ CHYBY VIDĚT A PAK SI JE POJMENOVAT,“

Jednoznačně diskuze. Ocenili jsme hlavně to, že se zbytečně nerozebírají detaily, ale jde se po nejzákladnějších principech.

Setkali jste se s něčím podobným i jinde?

Podobně koncipovaný je ještě Wolkrův Prostějov, jinak ne.

Které z představení, která jste viděli, vás nejvíc zaujalo?

To se nedá přesně říct, přínosné bylo vidět jak ty dobré, tak i některé slabší inscenace. Kolikrát je přínosnější některé chyby vidět a pak si je pojmenovat. Každopádně dobré bylo třeba dnešní Novinové divadlo.

Kdybyste měli srovnat NaNečisto s jinými přehlídkami, čím se budou lišit?

Je dobré, že je tady například méně lidí, což dává prostor komorní diskuzi. Ta pak může jít víc k věci a je účinnější.

Je něco, co vidíte po diskuzi s lektory jinak, co vám pomohlo změnit názor na vlastní inscenaci?

Bylo dobré konzultovat to s někým, kdo má odstup a vidí, co z našich konstrukcí na jevišti funguje, a co ne. Během roku zkoušení přirozeně ztratíte nadhled a tohle je dobrý způsob, jak ho znovu získat.

NOVINOVÉ DIVADLO PŘIJELO DO LIBERCE Z PLZNĚ, MÍSTNÍ REÁLIE ALE PŘEDEM DOBŘE ZNALO

Divadelní soubor Abasta! DEKA Plzeň vznikl jako součást sdružení, které se zabývá česko-německou spoluprací. „Pro členy a přátele sdružení pořádáme kroužky DEKA (Divadelní Kroužek ABasta!), s tím, že ideálně jsme schopni sbalit veškeré kulisy do jedné deky. Takoveto DEKY pořádáme v Praze, Plzni a na jihu Čech. Nejsme profíci, jsme amatéři, máme rádi divadlo a chceme se takhle bavit každý týden,“ řekl člen souboru Karel Hájek. Na naše otázky odpovídal spolu s kolegyní Michaelou Veselou.

Nápad vytvořit představení z aktuálních informací z novin byl váš, nebo jste se nechali něčím inspirovat?

Nechali jsme se inspirovat divadlem utlačovaných, Augustem Boalem, jehož techniky jsme používali při zpracování. Celé je to experiment a velká výzva.

Tvoříte sami nebo máte režiséra?

Režisér je zároveň i člen hereckého ansámblu. Tvorbu ovlivňuje také fakt, že ne pokaždé se sejdeme všichni, vlastně až ten den zjistíme, v jakém počtu nastoupíme – někdy hrajeme v pěti, někdy v sedmi, někdy ve čtyřech.

Musíme mít hodně vyvinutou schopnost improvizace a přirozenou znalost reálií České republiky, kterou nasazujeme na aktuální informace daného dne.

Máte nějaký ustálený model, mustr, který tvoří kostru celé inscenace?

Nemáme ustálený model. K začátku, konci a přechodům máme vytvořenou jakousi knihovnu modulárních záležitostí, které se dají na danou část našroubovat. Jedna ze zásad je práce s textem, ale jde i o to, že noviny nejsou jen informační kanál, ale také materiál, se kterým se dá různě pracovat, například jako zvuková kulisa, a tak dále.

Kolikrát jste tuto věc hráli před NaNečistem?

Tohle byla veřejná premiéra. Předtím jsme měli jen tři studiošowingy pro pár přátel.

„NECHALI JSME
SE INSPIROVAT
DIVADLEM
UTLAČOVANÝCH

...

CELÉ JE TO
EXPERIMENT A
VELKÁ VÝZVA.“

NA(NE)

ČISTO 2014

SLEDUJTE WEB

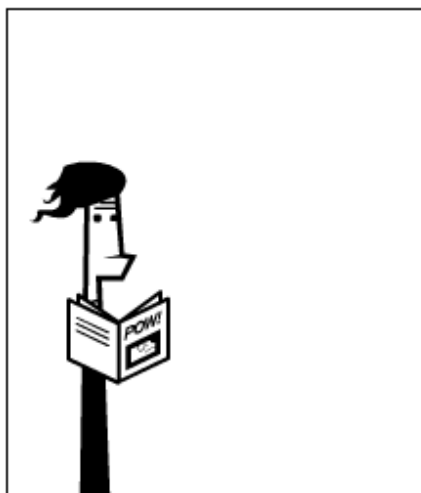
NANECISTO.EU

NEBO FB SKUPINU
— VIZ. QR KÓD

PROGRAM

- 12:00 Diskuze (A BASTA!, Zuzky)
- 13:00 OBĚD
- 14:00 DS Morveux – Láskohra 35'
- 14:45 Dětský dramatický soubor Divadla Vydýcháno ZUŠ Liberec – Jednou v Chelmu... 30'
- 15:30 Vozichet – dramafák Vikýř – Cecil Brum a jeho dům 30'
- 16:15 DS Brumoni – GAME OVER! 25'
- 17:00 Diskuze (Morveux, Vydýcháno, Vozichet, Brumoni)
- 18:30 Bohém – Etudy Mořičvil 60'
- 19:30 VEČEŘE
- 20:30 Steak Medium Rare – Bylo, nebylo... Dětem nepřístupno. 45'
- 21:45 DLDV – Inspirativní představení slovenského souboru

DOČISTA NEČISTÝ ZPRAVODAJ

SOBOTA 1. BŘEZNA

sponzoři:

Dopravní podnik měst
Liberce a Jablonce n.N., a.s.

KNIHKUPECTVÍ
A
ANTIKVARIÁT
JAROSLAVA FRÝČE

Zpracoval redakční tým NaNečisto 2014